

Úřad práce ČR

Generální ředitelství

Dobrovského 25

170 00 Praha 7

Tel.: 950 180 111

Praha, 19. 2. 2016

Za zneužití dávky loni padaly tresty

Během loňského roku odhalili zaměstnanci Úřadu práce ČR (ÚP ČR) téměř 16 680 případů neoprávněného pobírání sociálních dávek. V roce 2014 jich bylo 9 370. Celková výše škody přesáhla loni 103, 5 mil. Kč. O rok dřív to bylo 65 mil. Kč. Padlo už i několik obvinění a také trestů odnětí svobody.

K neoprávněnému pobírání dochází především v oblasti nepojistných sociálních dávek. Jedná se hlavně o příspěvky a doplatky na bydlení, příspěvky na živobytí, v menší míře pak o příspěvky na péči, zvláštní pomůcku, mobilitu nebo dávky mimořádné okamžité pomoci. Výjimečné ale nejsou ani případy neoprávněného pobírání rodičovského příspěvku a podpory v nezaměstnanosti či při rekvalifikaci.

„V poslední době roste počet případů, kdy se lidé snaží falšovat doklady v případě žádosti o příspěvek na bydlení. Například fiktivně rozdělují rodiny a někteří jejich členové si nahlásí trvalý pobyt jinde. Ve skutečnosti ale žijí a hospodaří společně,“ uvádí příklad generální ředitelka ÚP ČR **Kateřina Sadílková**.

Klienti také zatajují své veškeré příjmy, padělají dokumenty, nenahlásí nástup do zaměstnání či pobyt v zahraničí, hospitalizaci nebo třeba narození dalšího dítěte. Úřadu práce ČR se daří v rámci vnitřního kontrolního systému tyto případy dobře odhalovat.

„Naši zaměstnanci šetří příjmy za rozhodná období, které klienti dokládají při žádosti o přiznání nebo vyplacení dávek ze systému státní sociální podpory či hmotné nouze. Pokud se ukáže, že žadatel předkládal nepravdivé či falešné informace, musí vyplacené peníze vrátit zpět,“ vysvětluje ředitelka Odboru pro sociální věci Generálního ředitelství ÚP ČR **Zdeňka Cibulková**.

V tomto ohledu se pozitivně projevuje personální posílení v oblasti nepojistných sociálních dávek. Zaměstnanci úřadu mají více prostoru k provádění sociálních šetření, a to jak ohlášených, tak i namátkových, v místě pobytu klientů. Díky tomu se daří snižovat riziko zneužití dávek.

Jak už bylo řečeno - **ÚP ČR má velmi dobře nastaven vnitřní kontrolní systém, stejně jako spolupráci se státním zastupitelstvím, Policií ČR (PČR) a obcemi**. Jeho zaměstnanci využívají při odhalování neoprávněného pobírání dávek také znalosti místních poměrů či veřejně dostupných informací ze

Úřad práce ČR
Generální ředitelství

Dobrovského 25
170 00 Praha 7

Tel.: 950 180 111

sociálních sítí. Pokud získají podezření, že se konkrétní klient pobírající dávky dopouští podvodu či trestného činu, oznámí ihned tuto skutečnost příslušnému státnímu zastupitelství nebo PČR.

„Nejčastěji se tak děje v případech, kdy máme podezření z padělání nájemních smluv, dokladů o úhradě nájemného a energií či podpisů společně posuzovaných osob nebo pronajímatelů,“ vyjmenovává ředitel Krajské pobočky ÚP ČR v Českých Budějovicích **Ivan Loukota**.

System funguje i obráceně – pokud policie zjistí, že si některý z klientů neoprávněně „přivydělává“ třeba prodejem druhotných surovin (nejčastěji železného šrotu), nahlásí to ÚP ČR.

Na základě vzájemné spolupráce **padlo už i několik rozsudků**. Většinou se jedná o podmíněné tresty odnětí svobody. Někteří klienti si ale trest odpykávají ve vězení.

Poměrně často také dochází k tomu, že příbuzní klientů, kteří pobírali některou z nepojistných sociálních dávek a zemřeli, opomenou tuto skutečnost (ať už úmyslně nebo z neznalosti zákona) sdělit Úřadu práce ČR.

„Je třeba si uvědomit, že pečující osoby a někteří poskytovatelé sociálních služeb mají ohlašovací povinnost a jsou tedy plně zodpovědní za její porušení,“ zdůrazňuje ředitelka Krajské pobočky ÚP ČR pro hl. m. Prahu **Blanka Havlík**.

Situaci, kdy úředníci neměli vždy k dispozici aktuální informace o příjemcích dávek v případě jejich úmrtí, pomohla vyřešit změna v roce 2014, když ÚP ČR získal přístup do evidence obyvatel. Svůj díl odvádí i propracovaný kontrolní mechanismus programových aplikací, kdy se sehrávají data z finančních úřadů, ČSSZ a jednotlivých databází dávek, které ÚP ČR vyplácí.

„Řadu pozitiv přinesla v tomto ohledu také ještě mnohem užší spolupráce útvarů uvnitř úřadu. Tedy zaměstnanců, kteří spravují agendu nepojistných sociálních dávek a zaměstnanosti. Díky tomu a větší míře kontrol a sociálních šetření se nám daří častěji odhalovat neoprávněně vyplacené dávky“ uzavírá ředitelka Krajské pobočky ÚP ČR ve Zlíně **Miriam Majdyšová**.

Úřad práce ČR i nadále pokračuje v systematickém prověřování doložených podkladů a příjmů. **A dělá maximum proto, aby zamezil neoprávněnému čerpání dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.**

Příklady zneužití nepojistných sociálních dávek

V říjnu 2015 byl vydán trestní příkaz proti klientce, která způsobila ÚP ČR škodu ve výši 34 920 Kč, když pro posouzení nároku na doplatek na bydlení

Úřad práce ČR

Tisková zpráva

Úřad práce ČR
Generální ředitelství

Dobrovského 25
170 00 Praha 7

Tel.: 950 180 111

zfalšovala doklad o úhradě nájmeného. Soud ženě uložil podmíněný trest odnětí svobody v trvání osmi měsíců, s odkladem na dva roky.

Klientka opakovaně předkládala kontaktnímu pracovišti ÚP ČR falešné ústřížky složenek o platbě nájmu, aby mohla pobírat doplatek na bydlení. Pronajímateli ale nájmené neplatila a dávky použila pro svou potřebu. Tímto jednáním se dopustila podvodu a od soudu odešla s podmíněným trestem odnětí svobody v délce trvání 5 měsíců. Zároveň musela ÚP ČR uhradit vzniklou škodu ve výši 34 680 Kč.

Klient tvrdil, že nemá příjem a žádné peníze k dispozici. Požádal tedy o dávky hmotné nouze. Při prověřování podkladů se ukázalo, že podával daňové přiznání, což se zaměstnancům ÚP ČR zdálo podezřelé. Muže proto vyzvali, aby věc vysvětlil. Tvrdil, že zdaňoval staré faktury. Nakonec se ale prokázalo, že mu v rámci daňového přiznání vznikl přeplatek, který si nechal poslat na svůj vlastní účet a tuto informaci vědomě ÚP ČR zatajil. Výsledkem bylo pozastavení výplaty dávek v hmotné nouzi a vyčíslení přeplatku ve výši 33 281 Kč, který klient bude muset úřadu vrátit. V současné době probíhá správní řízení.

Klientka, která pobírala příspěvek na péči, zemřela. Manžel, jako pečující osoba, neoznámil její úmrtí a dávku dále pobíral a užíval pro svou potřebu. Celková škoda dosáhla téměř 400 000 Kč. Vše odhalily zaměstnankyně příslušného kontaktního pracoviště ÚP ČR ve chvíli, kdy získaly přístup do evidence obyvatel. Příklad skončil u soudu a manžel byl odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody.

Klientka zatajila příjmy manžela jako společně posuzované osoby v rámci pobírání příspěvku na bydlení. Celková škoda dosáhla 118 128 Kč. ÚP ČR na ni podal trestní oznámení Policii ČR a ta ji ve zkráceném přípravném řízení zpracovala. Soud pak uložil ženě podmíněný trest odnětí svobody.

Klientka pobírala příspěvek na živobytí. K tomu si přivydělávala sběrem šrotu. Během půl roku si tak přišla na 75 000 Kč. Tuto skutečnost ale „opomněla“ ÚP ČR sdělit. Následně byla odsouzená za padělání částek o úhradách za bydlení, neoznámění příjmů a zatajení skutečného počtu společně posuzovaných osob.

Úřad práce ČR | Mgr. Kateřina Beránková, tisková mluvčí | +420 724 209 037

katerina.berankova@uradprace.cz | www.uradprace.cz

 facebook.com/uradprace.cr

Úřad práce ČR

Tisková zpráva

Úřad práce ČR
Generální ředitelství

Dobrovského 25
170 00 Praha 7

Tel.: 950 180 111

Klientka pobírající příspěvek na péči zemřela. Její rodina to ÚP ČR nenahlásila, stejně jako předtím nenahlásila, že paní byla hospitalizovaná. Vše se zjistilo až po vypořádání dědického řízení na základě vrácené platby ze zrušeného účtu klientky. Dědicem byl syn, který odmítl neoprávněně přijaté částky vrátit. Učinil tak až těsně před podáním žaloby.

Soud uložil nepodmíněný trest odnětí svobody na 20 měsíců v případě klienta, který zatajil pravdivé informace o svém majetku, když žádal ÚP ČR o příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení (vlastnil nemovitost a několik motorových vozidel). Vzniklá škoda činila 120 000 Kč.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí ÚP ČR